

Yurt Dışı Makro Görünüm

- * **Geçtiğimiz hafta açıklanan hizmet PMI verileri Ağustos'ta pek çok bölgede yavaşlamanın devam ettiğine işaret etti.** Japonya'da hizmet PMI öncü verilerin işaret ettiği gibi artış gösterirken endeks beklentilere paralel şekilde 53.8'den 54.3'e yükseldi. İkinci çeyrek Japonya büyümesine dair nihai tahmin Japon ekonomisinin yıllıklandırılmış bazda %3.2'den %4.8'e hızlanma gösterdiğini işaret etti. Birinci çeyrekte büyüme beklentisi %5.5 düzeyindeydi. Çeyrek bazda %1,2 büyüyen ekonomide dış talep %1.8 büyürken sermaye harcamaları %1.6 daraldı. Önceki çeyrekte dış talep %0.3 daralmış, sermaye harcamaları %1.6 büyüme göstermişti. Özel tüketim harcamaları ise %0.6 büyümeden %0.6 daralmaya döndü. Ağustos ayında Çin hizmet PMI ise 53.6 beklenirken 54.1'den 51.8'e hızlı bir düşüş gösterdi. Öte yandan Hindistan'da hizmet PMI'nin 61.0 olması beklenirken endeks 62.3'ten 60.1'e geriledi.
- * **Euro Bölgesi genelinde göstergeler ekonomik zayıflamanın daha da derinleşmekte olduğuna işaret ederken ABD'de nispeten daha ağır seyreden bir yavaşlama işareti gösterdi.** Almanya'da hizmet PMI beklenene paralel şekilde 52.3'ten 47.3'e hızlı bir düşüş gösterirken Euro Bölgesi'nde 50.9'dan 47.9'a geriledi. Piyasa beklentisi hizmet PMI'nin 48.3 olmasıydı. Euro Bölgesi'nin bir diğer önemli ekonomik aktivite göstergesi olan perakende satışlarda daralma Temmuz'da önceki aya benzer şekilde %1.0 olarak gerçekleşirken geçen aya göre %4.0 daralması beklenen Almanya fabrika siparişleri Temmuz ayında %11.7 daraldı. Haziran'da siparişler %7.6 artmıştı. İngiltere'de hizmet PMI 51.5'ten 49.5'e gerilerken ABD'de 52.3'ten 50.5'e geriledi. ISM hizmetler endeksi ise S&P PMI'nin aksine 52.7'den 54.5'e yükseldi. Hatırlatmak gerekirse PMI daha geleceğe dönük beklentileri yansıtırken ISM daha bugünkü durumu yansıtan bir endeks. ABD'de bir diğer önemli ekonomik aktivite göstergesi olan fabrika siparişlerinde Temmuz'da aylık bazda %2.3'ten %2.1'e bozulma görülürken ulaştırma hariç fabrika siparişleri %0.3'ten %0.8'e hızlanma gösterdi. Ekonominin seyri ile ilgili veriler karışık bir görünüme işaret ederken ABD'de daha fazla verinin ekonominin yavaşladığına işaret ettiğini görüyoruz.
- * **Haftanın bir diğer önemli veri seti olan Çin dış ticaret dengesine ilişkin veriler Ağustos'ta daralmanın hız kestiğine işaret etti.** Geçen yılın aynı ayına göre %9.2 daralması beklenen ihracat %8.8 daralırken Temmuz ayında ihracat daralması %14.5 olmuştu. İhracatın daralması halen küresel ekonomik aktivitenin zayıflığına işaret ederken beklenenin altında daralma önümüzdeki aylarda olumlu bir gidişatın öncü sinyali olabilir. İç talep koşullarını yansıtan ithalat ise %7.3 daralarak Temmuz ayındaki %12.4'lük daralmanın ve %9 seviyesindeki piyasa beklentisinin altında bir düşüşe işaret etti. Çin ekonomi yönetimi ve Merkez Bankası'nın aldığı önlemlerle önümüzdeki dönemde iç talep koşullarının iyileştiğini ve ithalattaki düşüşün hız kestiğini görebiliriz.
- * **Ekonomik aktivitenin her geçen gün bozulmakta olduğu Almanya ekonomisinde Temmuz sanayi üretimi geçen yılın aynı dönemine göre %0.8 geriledi.** Bu oran haziranda kaydedilen %1.4'lük daralmanın altında olsa da piyasa beklentisi üretimin %0.5 düşmesi yönündeydi. Euro Bölgesi büyümesine ilişkin son tahmine göre bölge ekonomisi yılın ikinci çeyreğinde %0.1 büyüdü. Piyasa beklentisi %0.3 düzeyindeydi. Yıllık büyüme ise %1.1'den %0.5'e gerileyerek %0.6 düzeyindeki piyasa beklentisinin altında kaldı.
- * **Bu hafta yurtdışı piyasalarda ne bekliyoruz?...**
- * **Önümüzdeki haftanın veri gündeminin başında Çarşamba açıklanacak ABD enflasyonu yer alırken Perşembe açıklanacak Avrupa Merkez Bankası (AMB) faiz kararı da yakından takip edilecek.** Çarşamba 15:30'da açıklanacak ABD enflasyonunun aylık bazda %0.6, yıllık bazda ise %3.6 olarak gerçekleşmesi bekleniyor. Perşembe 15:15'te açıklanacak AMB toplantısında %4.25 seviyesindeki politika faizinde herhangi bir değişiklik beklenmiyor. Avrupa'daki ekonomik zayıflık AMB'nin enflasyonda %2 hedefini yakalamadan faiz artışlarını durdurmasını beraberinde getirecek gibi görünüyor. Ancak AMB başkanı Christine Lagarde'ın Jackson hole toplantısında henüz enflasyonla mücadelenin tamamlanmadığına dair söylemleri toplantıda sürpriz bir artışın da göz ardı edilmemesi gerektiğini düşündürüyor. Bu şekilde bir gerçekleşme 1.10'un üzerinde kalamayan EURUSD paritesinin yönünü hafif yukarı çevirmesine neden olabilir ancak doların kuvvetli seyri ve sıkı para politikasının uzun süre sürdürülemeyeceğine dair beklentiler parite üzerinde baskı oluşturmaya devam edecektir.
- * **Hafta içerisinde açıklanacak bir diğer önemli veri olan İngiltere sanayi üretimi çarşamba saat 9:00'da açıklanacak.** Sanayi üretiminin Temmuz ayında bir önceki aya göre %0.6 daralması bekleniyor. Haziranda üretim %18 büyüme göstermişti. Yıllan yıla sanayi üretiminin ise %0.7'den %0.5'e gerilemesi bekleniyor. Euro Bölgesi'nde aynı gün saat 12:00'de açıklanacak sanayi üretiminin önceki aya göre %0.5 büyümeden %0.7 daralmaya dönmesi, yıldan yıla üretim daralmasının ise %1.2'den %0.4'e gerilemesi bekleniyor. Perşembe 7:30 da açıklanacak Japonya Temmuz ayı sanayi üretimi ile ilgili bir piyasa beklentisi bulunmuyor ancak Haziran'da üretim önceki aya göre %2.4 büyümüş yıldan yıla ise herhangi bir büyüme kaydetmemiştir.
- * **ABD'de Perşembe 15:30 da açıklanacak perakende satışların aylık bazda %0.7'den %0.2'ye yavaşlama göstermesi, otomobil hariç perakende satışların ise %1.0'den %0.5'e gerilemesi bekleniyor** ABD'de aynı gün aynı saatte açıklanacak ÜFE enflasyonu ile ilgili beklenti ise enflasyonun yıllık bazda %0.2'den %1.2'ye hafif bir artış göstermesi, çekirdek enflasyonun ise %2.4'ten %2.2'ye gerilemesi yönünde.

Uluslararası Endeksler Piyasa Özeti

8.09.2023	Kapanış	Haftalık Değişim (%)	YBB Değişim (%)
Dow Jones	34 576.59	-0.75	4.31
S&P 500	4 458.39	-1.24	16.12
Nasdaq	13 761.53	-1.93	31.48
NIKKEI 225	32 606.84	-0.32	24.96
DAX	15 740.30	-0.63	13.05
ABD 10 Yıllık Tahvil	4.27	1.96	10.08

Yurt İçi Piyasalar Özeti

8.09.2023	Kapanış	Haftalık Değişim (%)	YBB Değişim (%)
BIST 30	8 828.5	3.21	48.51
BIST 100	8 325.3	3.34	51.12
VIOP 30 Yakın Vade	9157	2.72	53.62
Gösterge Tahvil	23.88	10.81	139.52

Forex—Emtia Piyasaları Özeti

8.09.2023	Kapanış	Haftalık Değişim (%)	YBB Değişim (%)
EUR/USD	1.07	-0.69	0.00
USDTRY	26.83	0.44	53.51
EURTRY	28.72	-0.15	43.51
Altın/Ons	1919	-1.03	5.24
Brent Petrol	90.16	1.62	6.92

Yurt İçi Makro Görünüm

- * **Dünya Bankası Türkiye Ülke Direktörü Humberto Lopez, Türkiye’de devam eden 17 milyar dolarlık programa ek olarak, Yönetim Kurulu’na 3 yıl içinde 18 milyar dolarlık yeni operasyonlar hazırlamayı ve sunmayı öngördüklerini belirtti.** Lopez, TCMB’nin uyguladığı para politikasının sıkılaştırılması, Hazine ve Maliye Bakanlığı’nın mali açığı azaltma tedbirlerinin doğru yönde atılan adımlar olduğuna inandıklarını da söyledi. Finansman kaynağı 3 yıla bölüneceği için yıllık finansman açığı ile karşılaştırıldığında çok büyük bir kaynak niteliği taşımasa da Körfez ziyaretinde zikredilen 50 milyar dolardan sonra en büyük kaynak girişine işaret ediyor.
- * **Kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Türkiye’nin notunu B olarak teyit etti, görünümü ise “negatif”ten “durağan”a çevirdi.** Fitch yaptığı açıklamadan geleneksel politikalara dönüşün görünümde iyileşmeye neden olduğunu ancak not artışı için enflasyonda, cari açıda, bütçe açığında fiili düşüş ve geleneksel politikalara kalıcı dönüşün görülmesinin beklendiğini anlıyoruz.
- * **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz geçtiğimiz hafta 2024-2026 yıllarını kapsayan Orta Vadeli Programı (OVP) açıkladı.** Açıklanan programa göre 2023 yılında büyümenin %4.4 olarak gerçekleşmesi, 2024’te hafif düşüşle %4’e geriledikten sonra 2025 ve 2026’da %4.5 ve %5 olarak gerçekleşmesi bekleniyor. OVP’de yıl sonu enflasyon tahmini Merkez Bankası’nın Enflasyon Raporu’nda açıkladığı %58’in üzerinde, %65 olarak açıklandı. 2023 sonu güncellemesine rağmen gelecek yılın enflasyon beklentisi %33 seviyesinde sabit bırakıldı. Büyüme ve de OVP’de kullanılan 40 üzerine USDTRY kuru ile enflasyonda düşüşün gerçekleşmesi için tek şart Merkez Bankası’nın sıkı para politikası ve faizi artışların devam etmesi olacaktır. OVP’de verilen TL ve dolar bazlı GSYH verilerinden çıkartıldığına göre 2023 yılı ortalama USDTRY kurunun 23.9, 2024 kurunun 36.8 olması öngörülmüyor. OVP’ye göre 2025 ve 2026 enflasyon beklentileri ise 15.2 ve %8,5 düzeylerinde bulunuyor. Yılın ilk yarısı itibarıyla 12 aylık toplam bazda 55 milyar doların üzerinde seyreden cari açığın yıl sonunda 42,5 milyar dolara gerilemesi bekleniyor. Bu da resmi GSYH tahminine oranla %4’e karşılık geliyor. 2023 yılı sonunda merkezi yönetim bütçesinin GSYH’ye oran olarak %6,4 açık vermesi, 2024’te de bütçenin %6.4 açık vermesi daha çok deprem harcamaları nedeniyle gerçekleşecek. İki yıllık yüksek seyrin ardından bütçe dengesinin 2025 ve 2026 yıllarında %3.4 ve %2.9 açık vermesi bekleniyor. 2021 ve 2022 yıllarında açık veren faiz dışı dengenin 2023 ve 2024’te sırasıyla %3.9 ve %3.0 açık vermesi, 2025’te dengede kaldıktan sonra 2026’da %0.7’lik küçük bir fazlaya dönmesi bekleniyor. Bütçe açığındaki bu yüksek seyir 2023 ve 2024 yılları boyunca borçlanma ihtiyacının da yüksek olmasına, bu nedenle de hem borç rasyosunun hem de tahvil faizlerinin artmasına neden olacaktır. 2022 sonunda %31.7 olarak gerçekleşen merkezi yönetim borç stokunun 2023 sonunda %33.3’e, 2024 sonunda %35.2 olması bekleniyor.
- * **Temmuz’da kaydedilen %9.5’in ardından Ağustos ayında da enflasyon %7.4’lük piyasa beklentisinin üzerinde %9.1 olarak gerçekleşti.** Böylece Mayıs’ta %40’in altına gerileyen enflasyon Ağustos itibarıyla %58.9’a yükselmiş oldu. Temmuz ayındaki zamların gecikmeli ve ikincil etkilerinin yanı sıra akaryakıt zamları, ekme zammı ve taze sebze meyve fiyatlarındaki artışlar Ağustos ayının rekor düzeyde yüksek gelmesine neden oldu. Hatırlatmak gerekirse son 10 yılın Ağustos ayı aylık enflasyon ortalaması %0,72 düzeyinde bulunuyor. Enerji, gıda ve içecek, altın ve tütünün dışarıda bırakıldığı C endeksi de çekirdek enflasyonun aylık bazda %8.9, yıllık bazda %59.1’den %64.85’ yükseldi. Aylık bazda %5.9 olarak gerçekleşen üretici fiyatları enflasyonu yıldan yıla % 62.3’ten %71.8’e yükseldi. ÜFE’de vergiler enflasyon hesabına katılmadığı için artış akaryakıt maliyetlerindeki artış ve kur geçişkenliğini yansıtıyor. Aylık bazda enflasyona en büyük katkıyı 1.03 puan ile kok ve rafine petrol ürünleri yaparken ikinci sırada 0.93 puan ile gıda ürünleri yer aldı.
- * **1 Eylül haftasında TCMB brüt rezervleri önceki haftaya göre 3.3 milyar dolar artış gösterdi.** Artışın 2.8 milyar doları döviz rezervlerinden 0.5 milyar doları altın rezervlerindeki artıştan kaynaklandı. Böylece yılbaşından bu yana döviz rezervleri 8.6 milyar dolar düşüşle 78.8 milyar dolar; altın rezervleri ise 4 milyar dolar düşüşle 41.9 milyar dolara geriledi. 1 Eylül haftasında net rezervler ise 5,8 milyar dolardan 7,6 milyar dolara yükselirken, TCMB’deki Hazine mevduatı dahil net rezervler 16.1 milyar dolardan 17.9 milyar dolar seviyesine yükseldi. TCMB’nin döviz açık pozisyonu ise 66.6 milyar dolardan 67.1 milyar dolara çıktı.

Yurt İçi Piyasalar Özeti

8.09.2023	Kapanış	Haftalık Değişim (%)	YBB Değişim (%)
BİST 100	7 716.67	2.71	40.07
BİST 50	6 806.47	2.47	40.03
BİST 30	8 265.47	2.28	39.04
BİST Sınai	12 189.22	2.62	36.89
BİST Mali	7 577.09	3.72	40.61
BİST Banka	7 362.43	6.07	46.44
BİST Teknoloji	7 902.83	1.52	24.22
VIOP 30 Yakın Vade	8 348.75	2.62	40.06
Gösterge Tahvil Faizi	21.56	19.31	116.25

En Çok İşlem Gören Hisseler

8.09.2023	Hisse Kodu	Son Kapanış	Haftalık Değişim (%)	Hacim 000TRY
İŞ BANKASI	ISCTR	24.7	17.28	8 170 293,5
EREĞLİ	EREGL	47.5	10.41	8 044 566,6
TÜRK HAVA YOLLARI	THYAO	243.3	-0.69	7 212 241,5
EMLAK KONUT	EKGYO	9.48	10.36	6 114 558,8
YAPI KREDİ	YKBNK	17.26	8.55	6 065 952,7

En Çok Yükselen ve Düşen Hisseler

8.09.2023	Hisse Kodu	Son Kapanış	Haftalık Değişim (%)	Hacim 000TRY
YÜKSELENLER				
ŞEKERBANK	SKBNK	5.52	30.19	867 808,3
İŞ GYO	ISGYO	23.34	22.52	36 8468,7
ÜLKER	ULKER	74.15	21.56	1 638 363,8
HALKBANK	HALKB	15.71	17.77	2 852 638,6
AG ANADOLU GRUBU	AGHOL	243.4	17.47	450 277,1
DÜŞENLER				
İŞ YATIRIM	ISMEN	38.9	-8.51	344 794,7
YAYLA GIDA	YYLGD	22.06	-7.31	365 952,0
BORUSAN	BRSAN	713.1	-6.17	2 649 366,1
ODAŞ	ODAS	12.42	-5.62	1 490 634,4
BIOTREND ENERJİ	BIOEN	20.9	-4.48	307 432,4

*** Bu hafta yurt içi piyasalarda ne bekliyoruz?...**

- * Haftanın verileri Pazartesi 10:00'da açıklanacak Temmuz sanayi üretimi, cari açık ve işsizlik ile Cuma 10:00'da açıklanacak Piyasa Katılımcıları Anketi ve konut satışları ile 11:00'de açıklanacak bütçe dengesi olacak.
- * Temmuz'da 4.75 milyar dolar açık vermesini beklediğimiz cari açıkla ilgili piyasa beklentisi 4.4 milyar dolar seviyesinde. Beklentimize paralel bir gerçekleşme 12 aylık toplam cari açığın 56.5 milyar dolardan 57.8 milyar dolara yükselmesine neden olacak.
- * İşsizlik ile ilgili herhangi bir piyasa beklentisi bulunmuyor ancak Haziran'da mevsimsellikten arındırılmış işsizlik oranı %9.6, atıl işgücü oranı ise %24.2 olarak gerçekleşmişti. Seçim sonrası dönemde ekonomik aktivitedeki hafif yavaşlama ve Temmuz'da personel maliyetlerindeki artış istihdam piyasasına da yansiyebilir.
- * Temmuz sanayi üretimi büyümesine dair bir beklenti bulunmuyor ancak Haziran'da takvim etkisinden arındırılmış bazda üretim geçen seneye göre %0.6 büyümüş, arındırılmamış bazda ise %10.5 daralmıştı. Yılın ikinci yarısında operasyonel maliyetlerin artması, kredi koşullarının sıkılaşması ve ihracat ikliminin zayıflaması üretim performansının yine zayıf seyretmesine neden olacaktır.
- * Salı 10:00'da açıklanacak Temmuz perakende satışlar ile ilgili bir piyasa beklentisi bulunmuyor. Haziran ayında %28.5 gibi yüksek bir büyüme gösteren perakende satışların yılın ikinci yarısında hafif hız kestiğine şahit olabiliriz. Öte yandan enflasyonun yüksek seyri harcamaların öne çekilmesine neden olduğu için satışlarda büyük bir bozulma görmeyi beklemiyoruz.
- * Cuma 10:00'da Hazine ve Maliye Bakanlığı Ağustos merkezi yönetim bütçe dengesini açıklayacak. Geçen hafta açıklanan Ağustos ayı nakit 61.9 milyar TL fazla vererek beklentimizin ve geçen senenin aynı döneminin oldukça üzerinde bir performans sergilemişti. Geçen senenin Ağustos ayında 3.6 milyar TL fazla veren merkezi yönetim bütçesi açığının alınan vergi önlemleri ve KKM dönüşlerinin TCMB'ye devredilmesiyle geçen senenin üzerinde bir performans göstermesi şaşırtıcı olmayacaktır.
- * Cuma 10:00'da açıklanacak Ağustos ayı konut satışları ile ilgili bir beklenti bulunmuyor ancak Temmuz'da konut satışları yıllık %16,7 artışla 109,548 olmuştu. Konut fiyatlarının halen yüksek oranlarda artması hem alım gücündeki düşüş ve de kredi koşullarının sıkılaşması konut piyasasının daralmasını beraberinde getirebilir.
- * TCMB Cuma 10:00'da Eylül ayı Piyasa Katılımcıları Anketi sonuçlarını açıklayacak. Yapılan vergi düzenlemeleri, asgari ücret artışı ve diğer zamlar nedeniyle Ağustos Piyasa Katılımcıları Anketi'nde cari yılsonu enflasyon beklentisi %43,8'den %59.5'e yükselmişti. Ancak Ağustos ayı enflasyon gerçekleşmesinin yıldan yıla enflasyonu %58.9'a yükseltmesi sonrasında yılsonu enflasyon beklentilerinin %60'ın üzerine revize edildiğini görebiliriz. Ağustos anketinde 12 ve 24 ay sonrasının enflasyon beklentileri ise %22,5 ve %10,4 seviyelerinde gerçekleşmesi öngörülmüştü. Piyasa katılımcılarının %25.0'e yükseltilecek politika faizinin bu ay ve önümüzdeki 3 aya dair beklentileri de piyasa açısından önemli olacak.

Dinamik Yatırım Menkul Değerler A.Ş.

Telefon: (850) 450 36 65
Faks: (212) 353 10 46

E-posta: arastirma@dinamikyatirim.com.tr

Kültür Mah. Nispetiye Cad. Akmerkez
No: 56/13 B3 Blok Kat: 7 34340
Beşiktaş İSTANBUL

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Bu raporda yer alan bilgiler Dinamik Yatırım Menkul Değerler A.Ş.'nin Araştırma Bölümü tarafından bilgi verme amacıyla hazırlanmış olup herhangi bir hisse senedinin alım satımına ilişkin bir teklif içermemektedir. Veriler, güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan alınmıştır. Bu kaynaklardaki hata ve eksikliklerden ve bu bilgilerin ticari amaçlı kullanılmasından doğabilecek zararlardan Dinamik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. İşbu rapordaki tüm görüş ve tahminler, söz konusu rapor tarihiyle Dinamik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Araştırma Bölümü'ne ait olup bu rapordaki tüm görüş ve bilgiler önceden haber verilmeksizin değiştirilebilir. Dinamik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. bu raporda adı geçen şirketlerin hisselerinde pozisyon sahibi olabilir veya işlem yapabilir.